

42ste jaargang nr. 2 - viermaandelijks – mei/aug 2020

Verantwoordelijke uitgever, Filip Menu, 8400 Oostende

Het bestuur van de heemkring 't Schorre Steene

Filip Menu

voorzitter

coördinator zomertentoonstellingen

Katrijn Dhooghe-Compernelle

secretaris

Roland Defever

penningmeester

Daniel Deschacht

oud-voorzitter

Patrick Delmouzée

webmaster

Robert Lisabeth

redacteur tijdschrift

Dirk Coghe

Hugo Devos

Roger Fockedey

Aline Vanslembrouck

Inhoud

• Het bestuur van de Heemkring 't Schorre Steene	blz. 2
• Inhoudsopgave	blz. 3
• Woordje van de Voorzitter	blz. 4
• Zomertentoonstellingen - kalender	blz. 5
• Programma 2020 – lidgeld 2020	blz. 6
• Archeologisch onderzoek van de gemeente Stene – Late Middeleeuwen en Post Middeleeuwen (2 ^{de} deel)	blz. 7
Archeologische opgravingen in de Zilverlaan	blz. 13
• De gemeenteraadsverkiezingen in het naoorlogse Stene (1) Lionel Dewulf	blz. 15
• In Memoriam Maurits Sanders	blz. 20
• In Memoriam Alfons Massenhove	blz. 21
• Stenenaars die ons ontvielen	blz. 22
• Sponsors	blz. 23

De heemkring contacteren:

Correspondentieadres: **Roerdompstraat 57, 8400 Oostende**

E-mail: **heemkringschorre.steene@telenet.be**

Meer informatie:

Website: **<https://www.steneheemkring.be>**

Facebook: **HeemkringSchorreSteene**

Woordje van de voorzitter

Beste vrienden van Stene,

Zoals alle geledingen van onze maatschappij, ontsnapt ook de heemkring niet aan de gevolgen van de pandemie.

Wij zijn genoodzaakt om, voor de eerste maal, een jarenlange traditie te annuleren, namelijk de voor 3 mei 2020 geplande Zevende Dag. De algemene vergadering die normalerwijze aan de Zevende Dag voorafgaat, zullen wij op een later tijdstip in het jaar bijeenroepen, wanneer de maatregelen van de overheid dit toelaten.

De heemkring blijft hoopvol om van 12 juni tot 3 september 2020 een schare kunstenaars in de molen te kunnen verwelkomen voor de zomertentoonstellingen. De lijst met ingeschreven deelnemers staat op een van de volgende bladzijden.

Maar het is op het moment van publicatie van het contactblad bijlange nog niet zeker dat deze tentoonstellingen zullen mogelijk zijn. Ik nodig iedereen uit om vanaf 1 juni op de website 'UIT in Oostende' na te gaan of de beoogde kunstenaar al dan niet exposeert.

Verder vinden jullie in dit blad bijdragen over de archeologische geschiedenis van Stene en over de meer recente archeologische vondsten langs de Zilverlaan. Er is ook het eerste deel van een drieledige artikelenreeks over de gemeenteraadsverkiezingen in Stene.

Hoewel onze rechtstreekse sociale interacties beperkt zijn om de verspreiding van het virus te vertragen, blijven wij graag met jullie in contact. Daarom werd beslist om het contactblad te publiceren zoals voorzien.

Toch willen wij voor de verdeling ervan maximaal inzetten op elektronische post. Sommigen hadden reeds eerder voor deze methode gekozen. Wie tot op heden een gedrukt exemplaar kreeg, zal het voor één keer digitaal krijgen, voor zover wij over een e-mailadres beschikken. Maar misschien is dit de gelegenheid om ons te melden dat je ook in de toekomst wenst over te schakelen van gedrukt naar digitaal.

Tenslotte dank ik jullie, in naam van het ganse bestuur, voor de blijvende steun aan onze werking door middel van jullie lidmaatschaps- of sponsorbijdrage.

Ik wens jullie en jullie families al het beste toe om deze moeilijke periode door te komen.

Filip Menu, voorzitter

Stene-dorp Kunst in de molen

*12 juni tot
3 september 2020
van 14 tot 18 uur*

**elke week
andere
kunstenaars**

Heemkring 't Schorre Steene

v.u. Filip Menu

Bernard vanaf 12 juni

Sonia Helmont vanaf 19 juni

Marina Bousse, Rudy De Boeck &
Rose Van de Wauter vanaf 26 juni

Liliane Van Keer & Elisabeth

Mostrey vanaf 3 juli

Franky Maes & Didier Van Damme
vanaf 10 juli

Christiane Lestaeghe & Nicole Zoete
vanaf 17 juli

Nicole Lefèvre & Claudine Billiet
vanaf 24 juli

Patrick Delmouzée & Ingrid Gortack
vanaf 31 juli

Jenny Simons & Björn Mus
vanaf 7 augustus

Jeannine Rosseel
vanaf 14 augustus

Suzy Vanhooren & Redgie Van
Troost vanaf 21 augustus

Bernadette, Peter & Roos Denissen
vanaf 28 augustus

gratis toegang

Programma 2020

vrijdag 12 juni tot donderdag 3 september :	zomerse kunsttentoonstellingen
vrijdag 11 september :	nazomerfeest
zaterdag 31 oktober tot maandag 2 november :	eindejaarstentoonstelling van de heemkring.

Lidgeld 2020

Het lidgeld voor 2020 bedraagt 15,00 € en kan betaald worden op rekening BE24 0010 6883 7138 van Heemkring Schorre Steene

U kan altijd ons tijdschrift sponseren en uw logo laten opnemen: minimum bijdrage van 30,00 €

Gelieve uw bijdrage te willen storten op het hieronder vermeld rekeningnummer op naam van Heemkring 't Schorre Steene en ons uw logo digitaal door te mailen.

BE24 0010 6883 7138

BIC: GEBABEBB

Archeologisch Onderzoek van de gemeente Stene (Oostende) – Late Middeleeuwen (1200 – 1500) en Post Middeleeuwen (1500 – recente tijden) – 2de deel

Bron : Licentiaatsverhandeling R.U.G. 2de licentie geschiedenis – richting Oudste Tijden.

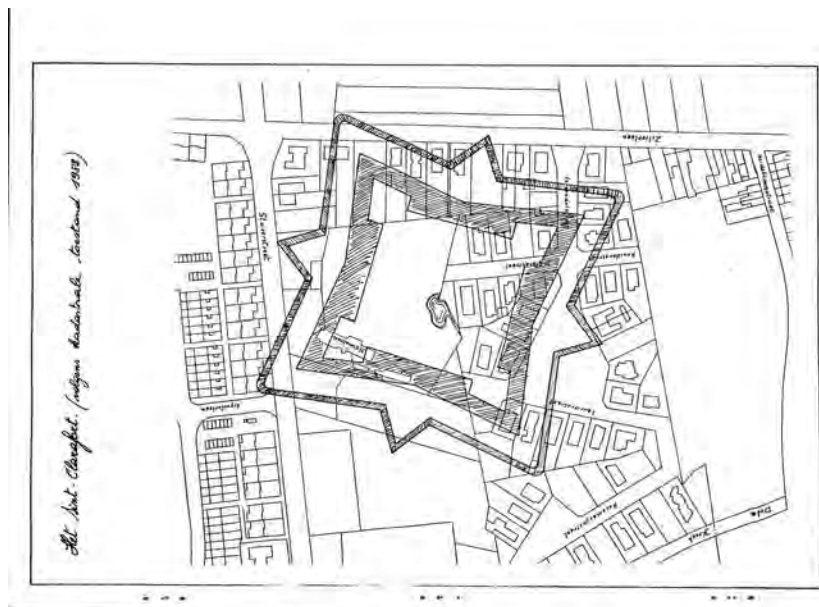
Auteur : **Martine Decoster** (waarvoor dank om dit gedeelte uit haar studie te mogen gebruiken als basis voor dit artikel). Aardewerk werd aan de Heemkundige Kring 't Schorre Steene geschonken door Martine Decoster, waarvoor onze dank.

Bewerking en synthese : **Erika Wybouw**

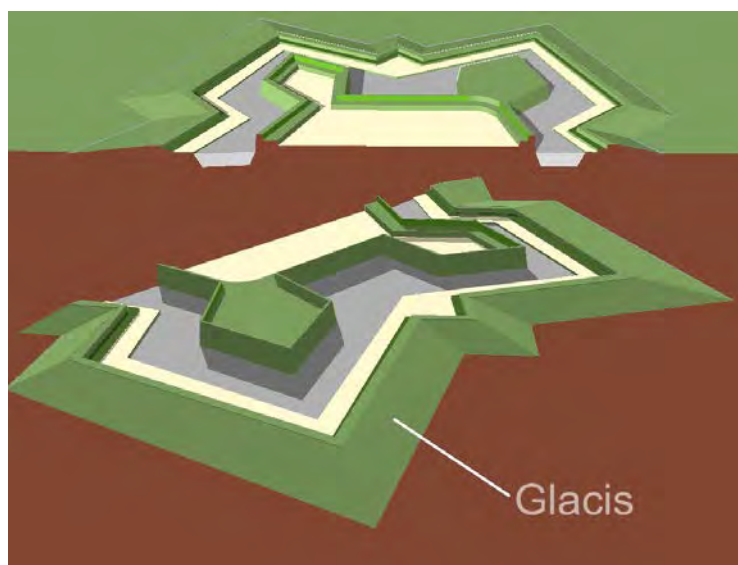
Sint Clara fort

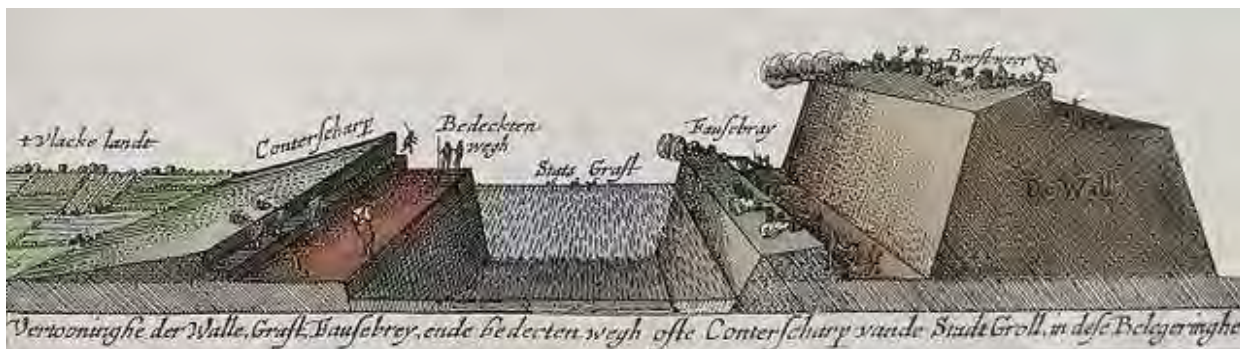
Aldus genoemd naar de tweede naam van Aartshertogin Isabelle (Isabella Clara Eugenia). De bouw van het Sint Clara fort moet in het kader van de godsdienstoorlogen gezien worden, die de Zuidelijke Nederlanden teisterden gedurende de periode tweede helft 16de – eerste helft 17de eeuw. Nadat Alexander Farnèse Vlaanderen had heroverd voor de koning van Spanje, bleef Oostende in handen van de Geuzen. Vanuit de stad werden talrijke strooptochten uitgevoerd tot diep in het land. Dit veroorzaakte de bouw van een gordel van forten die in tegenstelling met andere steden, het land moest beschermen tegen de stad. In de nabijheid van de stad werden eerst drie versterkingen voorzien : west-, zuid- en oostwaarts. Het Sint Albertus fort, het Sint Clara fort en het fort van Bredene dorp. Toen prins Maurits van Nassau in 1600 vanuit Philippine (Terneuzen – Zeeuws Vlaanderen) met zijn leger door de kuststreek trok met het doel Nieuwpoort en Duinkerke te veroveren, vielen al de forten rond Oostende in zijn handen. Deze werden echter onmiddellijk heroverd door aartshertog Albrecht. Oostende daarentegen bleef in de handen van de Noorderlingen wat tenslotte zal uitmonden in het driejarig (en drie maanden) beleg van Oostende. (1601-1604)

Sint Clara fort werd als eerste fort van de binnengordel gebouwd en dit in 1599. Het fort omvat 47000 m² gebouwd in een veelhoek. Op elk van de hoeken bevond zich een vijfkantig bastion dat de plaats innam van de vroegere ronde hoektorens. Vier zijden van deze bastions waren naar buiten gericht.

Tussen de bastions had men een recht stuk namelijk de 'courtime', weermuur. Rond het fort werd een aarden wal opgeworpen waardoor automatisch een vestinggracht ontstond. Het water kwam echter niet tot aan de talud want aan de voet van deze werd een platform aangelegd, namelijk een lage voorwal of 'fausse-braye' (**C**). Vanaf de onderwal konden soldaten met musketvuur aanstormende vijandelijke soldaten bestoken. Later kwam de onderwal niet meer voor omdat eenmaal de onderwal veroverd de hoofdwal (**B**) gemakkelijk kon ondermijnd worden. Daar het Sint Clara fort in tegenstelling met de overige versterkingen niet omringd was door kreken werd meer zorg besteed aan de externe verdediging. Rond de vestinggracht werd bijgevolg een stevig 'glacis' aangelegd, van buiten naar binnen glooiend omhoog lopend terrein om een verdedigingswerk heen. Beschermd door de glooiing en aan het zicht van de aanvallers onttrokken ligt achter het 'glacis' de bedekte weg (**A**). Als extra hindernis kon een 'glacis-gracht' aangelegd worden.

Dit is ſpijtig genoeg geen afbeelding van het Sint Clara fort maar dient enkel ter illustratie. Het betreft een fort tijdens het Beleg van Groenlo in 1627.

Binnenin het fort bevonden zich dan de houten behuizingen voor de soldaten. Eenmaal het beleg van de stad begonnen, had het fort geen militaire betekenis meer en het werd omgevormd tot het hoofdkwartier van een groot legerkamp. Het kleine fort was niet ruim genoeg om soldaten van de aartshertog te herbergen. Ze legerden bijgevolg in tenten en hutten rond het kamp. Deze werden opnieuw omgeven door schansen en verdedigingswerken, zodat het in feite een uitbreiding van het fort wordt.

Een eerste kring forten werd voor 1590 aangelegd onder andere te Oudenburg, Plassendale en Snaaskerke. Een tweede fortengordel, bestaande uit Sint Albertus fort (B), Sint Isabelle fort (C), Sint Clara fort (D), Sint Michiels fort of Colombie(ij) (E) en het fort van Bredene (F). Gebouwd op een afstand van

700 à 1000 m van de stadsgracht van Oostende en met een onderlinge afstand van 700 à 1500 m. Vanaf het kampement van Albrecht vertrekt een voetpad dat alle Spaanse forten en schansen rondom Oostende met elkaar verbindt. Deze forten gebouwd langs bevaarbare krekén stonden in verbinding met de leperlee. Op die manier konden vanuit Nieuwpoort of Brugge munitie, proviand en bouwmaterialen aangevoerd worden.

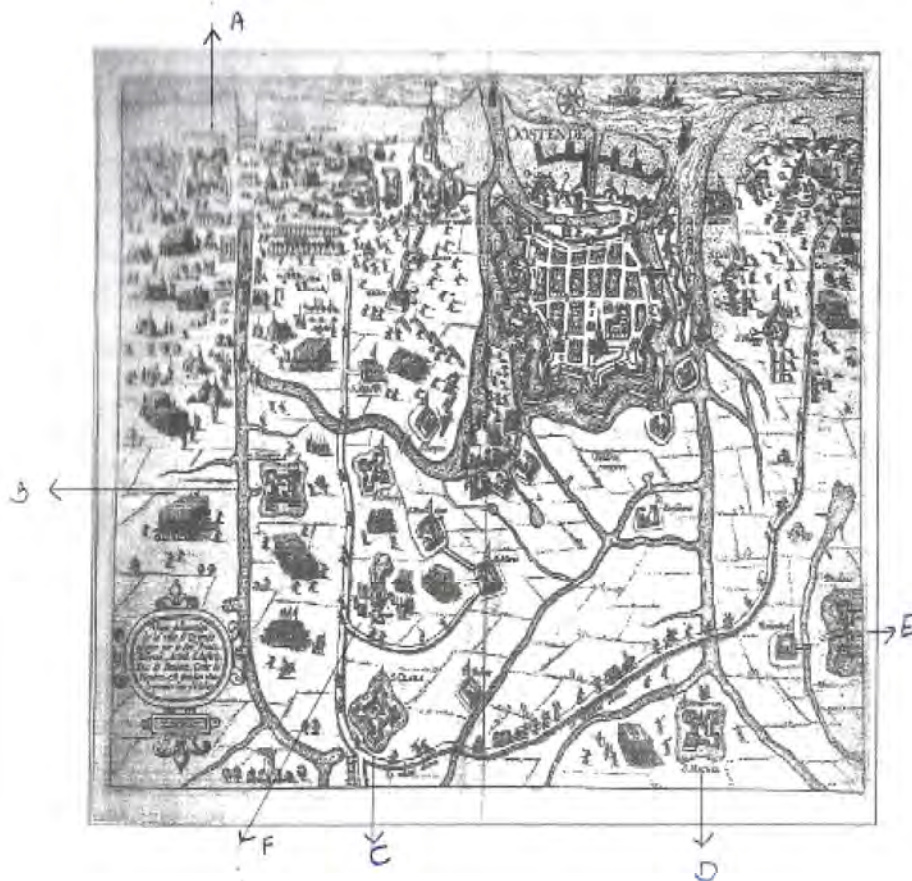
Het omliggende van Oostende is door krekén doorsneden. Bij de duinen van Albertus zonk men tot half heen in de vochtige grond. Sint Clara scheen te midden van een meer te liggen. Om van het west- naar oostkant te gaan - door weiden en moerassen - behoefde men drie uur. Aanvallen konden enkel gebeuren bij laag water. Bovendien bij het wassen van het tij moest men soms met haast wegtrekken.

Dat het er in de kampen niet altijd zacht aan toeging bewijst de aanwezigheid van gevangenis in het fort Sint Albertus. Ten zuiden een galg en ten noorden van het fort Sint Clara een brandstapel waar een heks verbrand werd. (F)

De langdurige belegeringen hebben uiteraard in de streek diepe sporen nagelaten.

Het beleg op zich moet onmenselijk geweest zijn. In totaal moeten er tienduizenden soldaten gewond zijn geraakt zonder het extreem groot aantal gesneuvelden (150.000 – plus minus 70.000 aan iedere zijde ?). Gesneuveld in de strijd en of geteisterd door ziekte waaronder pest en dysenterie.

Na beleg had men de dijken enigszins verwaarloosd om de vernielde stad Oostende weer op te bouwen maar weldra had het zeewater gaten gemaakt in de dijken en ging weer verder onheil stichten. En zo komt het dat vier jaar na het einde van het beleg werd op last van het Brugse Vrije aan de bouw van een ringdijk begonnen.

Vanaf fort Albertus werd in 1608 een dijk gebouwd die naar Stene liep, vandaar naar Snaaskerke, verder oostwaarts naar de wijk Plassendale en zo verder noordwaarts naar Bredene, waar deze dijk de Groenendijk genoemd wordt. De werken waren voltooid in 1612. Aldus werd door deze dijk een gedeelte van Stene van overstromingen gevrijwaard.

De oppervlakte van de toenmalige parochie Stene bedroeg ongeveer 630 gemeten of 277 ha. Na het beleg kon de economische heropbouw van Stene beginnen. Toch verliep het herstel langzaam. Een derde van de toen beschikbare haarden (35-tal) waren bewoond. Na 1621 moet de situatie zich toch verbeterd hebben want in 1624 was het zo dat men herstellingswerken aan de kerk kon uitvoeren. Een nieuw huis voor de pastoor en de koster bouwen. Anderzijds diende weinig behoeftigen door de dis onderhouden worden. De stabiliteit van de landbouw kan alleen maar de economische heropbloei ten goede komen.

Tussen 1731 en 1751 werd de plaats van het fort een vestiging voor een post middeleeuwse bewoning. Deze boerderij een typisch langgevel hoeve op een opgehoogd gedeelte met een vestigingsgracht, duidelijk voorbeeld van een moated site.

Nu sinds 1987 gerenoveerd door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij als kantoor voor de CV 'Onze Landelijke Woning'. Actueel WoonWel, sociale huisvestingsmaatschappij.

Bron: Beeldbank Oostende – foto geschonken door Gilbert Nieuwenhuyse – Clara hoeve 1945

Archaeologica :

In het bezit van Heemkundige Kring 't Schorre, hoofdzakelijk fragmenten van kookpotten, randscherven van schalen, kommen, borden, kruiken met of zonder brandsporen in geel of rood aardewerk. Fragmenten van zalfpotjes. Deze potjes behoorden toe aan de soldaten van het kamp en zouden een zalf bevat hebben om hun wonden te ontsmetten.

Bronnen :

- Het Oude Oostende en zijne driejarige belegering door Edw. Vlietinck.
- Oostends Historisch Museum De Plate – tentoonstelling 2004 'Beleg van Oostende'.
- Ostendiana II 1975 – artikel "Stene na het beleg van Oostende" – Paul Vandewalle
- De gedenkwaardige belegering van Oostende – Norbert Vanthomme
- Beeldbank Oostende - Kusterfgoedbeeldbank
- Foto's Roy Vergé (Roger Verhaeghe)
- Algemeen Rijksarchief Brugge

Archeologische opgravingen in de Zilverlaan

In de 2de week van maart 2020 werden nieuwe archeologische opgravingen aangevat op de nog onbebouwde strook grond ten zuiden van de Zilverlaan, evenwijdig met de Steensedijk, tegenaan Stenedorp.

Op die locatie staan een drietal bouwprojecten op til en de wet vereist dat bij grote bouwwerken voorafgaand een summier archeologisch onderzoek gebeurt.

Projectontwikkelaar Condor bouwt er straks een 65-tal woningen, ook de sociale huisvestingsmaatschappij Woonwel voorziet daar 50 sociale koopwoningen. De vzw Duinhelm tenslotte, wil er een woonproject voor 20 mensen met een verstandelijke beperking bouwen.

Foto Karl Labens (FB)

De oudste sporen vermoedelijk te dateren in de late Middeleeuwen (of het begin van de vroegmoderne tijd) +/- 1530/1550.

Bewoning in de vorm van baksteenbouw. Zijn het meerdere woningen of 1 woning?

Dicht bij de site treffen we versmeten veenbrokken wat doet vermoeden dat er veen werd ontgonnen. Vermoedelijk opgericht na de opvulling van de ontginningskuilen waarbij enkele kuilen extra werden verhoogd waarop dan de gebouwen geplaatst werden zodat ze iets hoger en droger zouden staan dan het omringende landschap.

Men probeert nog voordat de opzoekingen moeten worden stilgelegd, onder de gevonden resten nog dieper te graven om eventuele bevestiging of om meer te vinden. Gaat het hier over een herberg? Door de vele potscherven, een gevonden wafelijzer?

De toegang tot de woning is gericht op het zuiden. De gebruikte bakstenen werden geïmporteerd uit het Eifel-gebied. Gaat hier wel over een 'rijke' woning. Ook werd indertijd aandacht gegeven aan kleurvariaties en tekening in het vloergedeelte. De aangetroffen bouwresten dateren van dezelfde periode als 'Walraven-Mariakerke', zelfs iets vroeger. Walraven werd ingedekt door het zand, hier in Stene door de klei.

Voor de archeologen moeilijker en lastiger werken.

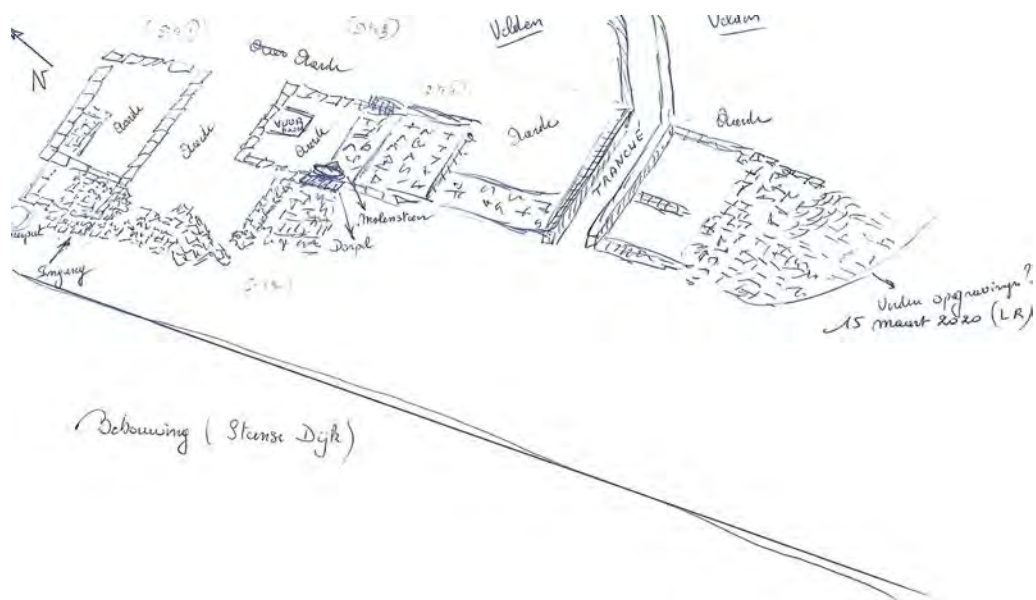
In de vroegmoderne bouwvoor werden in het oosten van de site twee inhumaties gevonden. Een jonge man van 19-21 jaar en een volwassen vrouw van 25-34 jaar. Ze bevonden zich in een ondiepe kuil en ca. 15 m van elkaar. Vermoedelijk slachtoffers van het Beleg van Oostende (1601-1604). Geen sporen van wapentrauma's dus niet duidelijk of ze gestorven zijn door geweld of ontbering? Het gaat hier waarschijnlijk over twee afzonderlijke lichaamsresten, voorlopig geen aanduiding naar een gezamenlijk kerkhof?

Van meer recente datum zijn tenslotte een loopgravencomplex van W.O. II gevonden. Deel van het loopgravensysteem dat rondom Stene werd aangelegd.

Een volledig verslag/studie zal er pas zijn binnen één tot anderhalf jaar want er moet nog veel archeologisch materiaal onderzocht worden. Spannend!

Wij kijken er in elk geval naar uit.

Bron : dank aan het aangenaam en informatief gesprek met de archeoloog ter plaatse.

L.R.

Middengedeelte met een molen- of maalsteen? Onder de opgegraven voorwerpen werd ook een restant van een wafelijzer gevonden

Links de overblijfselen van de Duitse 'tranché' welke in een boog in de velden naar de Zilverlaan afbuigt (cfr schets) Robert Lisabeth , foto's: Erika Wybouw

DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN IN HET NAOORLOGSE STENE (deel I)

door Lionel DEWULF

Nieuw gemeentehuis en nieuw beleid.

Landbouwer Pieter Defever , woonachtig op de Konterdam en burgemeester van Stene sedert 24 december 1921, had in oktober 1944 opnieuw zijn ambt opgenomen. Maurits François , van VNV-strekking , had van juni 1941 tot september 1944 het burgemeesterschap waargenomen.

In de zomer van 1945 verhuisde het gemeentehuis van Stene van de Steensestraat (huidige Zilverlaan) naar de Oudstationstraat op de Konterdam.

Het gebouw waarin het gemeentebesuur onderdak vond, was tijdens WO II opgericht door de Duitse bezetter en diende als verblijf voor de hogere stafofficieren en als telefooncentrale van de Atlantikwal voor de Oost- en Westkust.

Onder het gemeentehuis staat er een hoofdbunker van het type 117a. Deze vormde een onderdeel van de Duitse kustverdediging : steunpunt “Iltis”. Veldmaarschalk Erwin Rommel heeft tussen eind 1943 en begin 1944 , tijdens zijn inspectie van de Atlantikwall , ook Oostende bezocht en in die bunker verbleven.

Voor de tweede wereldoorlog was Stene een arme gemeente en “niet-ontvoogde “ gemeente , d.w.z. een gemeente met minder dan 5000 inwoners. Aldus moest het gemeentebestuur telkens het advies inwinnen van de arrondissementscommissaris (provinciaal ambtenaar) wanneer dringende beslissingen moesten genomen worden.

Het was de arrondissementscommissaris die de uitvoering van wetten en reglementen opvolgde en ook bijzondere bevoegdheden had inzake militie, verkiezingen, jacht- en visverloven. Stene telde in 1930 : 4.651 inwoners en in 1947 : 5.356 inwoners.

De eerste verkiezingen na de oorlog grepen plaats (uitzonderlijk) in de maand november 1946. De lijst van burgemeester Defever , kortweg Gemeentebelangen genoemd, behaalde 7 zetels en de socialisten 4. In januari 1947 werden Jozef Boels , ondernemer van de Rokerij La Couronne (45 jaar) , en Maurits Dewitte , veekoopman (44 jaar) , verkozen als schepenen.

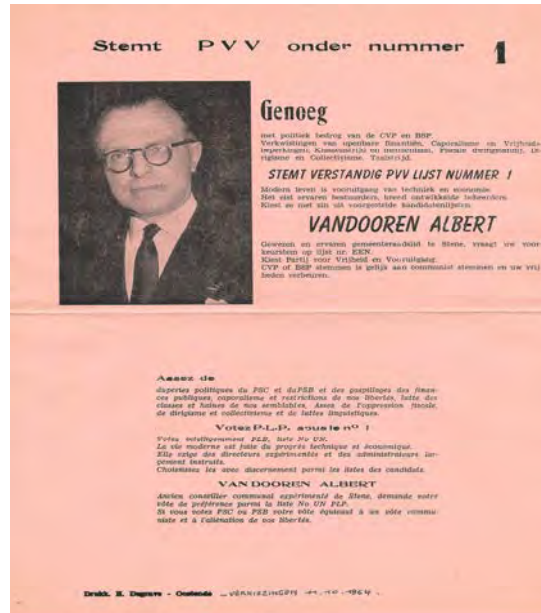
Er was zoveel te doen . Het wegennet was slecht en uitgediend. De rioleringen moesten dringend herzien. Er waren geen urbanisatiemogelijkheden. Een normale drinkwaterbedeling en wegenbouw drongen zich op. De electriciteitsvoorziening werkte hortend. En er waren zo schamel weinig financiën beschikbaar.

Schepen Maurits Dewitte, woonachtig in Vette Gas-Hoge Barriere , kreeg de bevoegdheid van Openbare Werken en zou dit ambt 20 jaar lang uitoefenen voor hij de laatste burgemeester van het zelfstandige Stene werd.

Er was gevaar voor grondspeculatie en splinterbebouwing. Om de bouwlustigen te beschermen en de inplanting harmonieus te laten verlopen, besliste het gemeentebestuur kort na WO II de verdere bebouwing te reglementeren. Hiermee was het vooruitstrevend gemeentebestuur vooruit op zijn tijd want pas op 29 maart 1962 kwam er een wethoudende organisatie van de stedenbouw.

Spannende verkiezingen in 1952 met lange nasleep

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1952 kwamen er 3 lijsten op. De lijst Gemeentebelangen van burgemeester Pieter Defever veranderde in Volksbelangen omdat in veel gemeenten de naam Gemeentebelangen vereenzelvigd werd met de liberalen. Omdat er een gerechtelijk onderzoek liep tegen Pieter Defever in een kieszaak, namen de Volksbelangers het zekere voor het onzekere en duiden Jozef Boels, sedert 1939 al Schepen, als lijsttrekker aan.

ONS MINIMUM PROGRAMMA

★

WIJK CONTERDAM

- Volledige modernisering!
- Aanbesteding der werken ging door op 26 augustus 1958, 8.353.000 F.
- Nieuwe Brug: Fr. Orbanstraat IJzerwegstraat
- Overwelving Schaperijckreef als hoofdriool.
- Nieuwe Brug Autostrade.

STEENSE DIJK

Voor de zeer nabije toekomst:

- Volledig nieuwe baan!
- Toelagen reeds ondertekend door de Minister van Openbare Werken (C.V.P.).
- Verder overwelving van Steensedijkgeleed.

STENE - dorp

- Vernieuwing en verbreding van Steensedijk naar de Steenoven toe en verbreding van de Schorredijkstraat.
- Nieuwe Brug aan Oudstrijdersplein en aan Vermote's.
- Landbouwweg in beton — Schorredijk.
- Onderhandelingen zijn bezig voor de overwelving van het Provinciegeleed.

HOGHE BARRIERE

- Hoofdriool in Oogststraat + verbetering voetpaden.

NIEUWE KOERSWIJK

- HULPGEMEENTEHUIS.

ALGEMEENHEDEN:

- Modernisering schoolgebouwen gemeenteschool.
- Er wordt zeer binnenkort een voetpad aangelegd van aan de 48 nieuwe huizen tot aan de oprit autostrade.
- Aanleggen van speelpleinen voor de kinderen.
- Verder modernisering Openbare Verlichting.
- Bevordering van woningbouw.

NAAR EEN VERSTERKTE MEERDERHEID MET DE VOLKSBELANGEN

2

Nr 2

★

Boels	●
Vandamme	●
Arnout	●
Dewitte	●
Letten	●
Stemgee	●
Ghesquière	●
Despierre	●
D'Hulster	●
Olders	●
Achteregeale	●

Hun LEUZE:

In dienst
van
het Volk

★

ZIJ BIEDEN U EEN NIEUWE HOOP!
EEN NIEUWE TOEKOMST!

N. B. - Het is toegelaten zoveel voorkeurstemmen te geven als
men wil op dezelfde lijst!

UW STEM VERMINDERD DAARDOOR NIET IN WAARDE!

Kiesblad Gemeenteraadsverkiezingen 12-10-58
Drukkerij Grafica - Oostende

**Kiezeressen en Kiezers,
voor wie zult gij stemmen
op 12 oktober 1958?**

VOOR DE ONAFHANKELIJKE LIJST

Nr 4

Wie hieft de Gemeente gedurende 32 jaren onpartijdig bestuurd tot welzijn van eenieder der Gemeente?

Dus werklieden, landbouwers en neringdoers oordeelt nu zelf en voorziet Uw stem uit te brengen denkt u goed na.

Dus allen gestemd voor nummer 4

Voor wat de werken der Nieuwe Koorz betreft: deze waren reeds goedgekeurd en de aanbesteding ondertekend door Oud-Burgemeester P. DEFEVER. (Dus Boels en consorciën hebben daar niets voor gedaan).

Wie heeft de Openbare Verlichting in orde gebracht? (Burgemeester P. DEFEVER).

Wie verkoopt nu nutteloos geld aan de Openbare Verlichting? (Boels en consorciën).

Door wie werd er zeventig duizend frank (70.000 frank) tevel betaald voor de verlichting Giststeenweg overweg autostrade? (Boels en consorciën).

Hoeveel andere nutteloze uitgaven hebben ze gedaan? (Boels en consorciën).

Wie zal dat betalen stenenaren, bevestigingsbeters???

Dus Kiezeressen en Kiezers laat U niet bedriegen door leugens en beloften.

Stemmen voor de lijst «Boels en consorciën» of stemmen voor de socialisten is hetzelfde.

De houding in de Gemeenteraad gaf daarvan genoegzaam bewijs.

Dus Kiezeressen en Kiezers allen gestemd voor de kandidaten der onafhankelijke lijst nummer 4 wier namen hier volgen.

DEFEVER Pieter Oud-Burgemeester der Gemeente.
GEVAERT August bijgenaamd Goutje Cyper, de sympathieke sportman van de wielersport.
DEFEVER Henri Handelaar.

1 **2** **3** **4**

DEFEVER P.
GEVAERT Aug.
DEFEVER H.

Gemeenteraadsverkiezingen 10-10-1958

voor de gemeenteraadsverkiezingen van 12 oktober 1958 te Stene

1. **MAGERMAN Graziella** Wed. Daghelet
Secretaresse S.V.V. en R.S.P. Stene. Huisvrouw, staat sinds 36 jaar onafgebroken in de strijd voor de ontvoogding van de vrouw en heeft steeds totaal belangstelling de belangen der Stene bewaking en van de Conterdam in 't bijzonder behartigd.

2. **VAN ELSLANDER Cam.** Timmerman, vertegenwoordiger van de Hoge Barrière, de voorbeeldige werkmans, verdiger der werkende klasse, gekend voor zijn doersicht en gezond begrip.

3. **HUISSEUNE August** Bediende bij de Ziekenbond Emiel Meyson, de overnemenbare werker, die reeds zure arbeiders diensten bewees, sinds 25 jaar in de arbeidersbeweging dienstig, heeft in de voorgaande gemeenteraad bewijs geleverd van zijn ondernemingsgeest tegenover de werkende klasse. Voorzitter R.S.P. afd. Stene.

4. **GERMONPRE Georges** Traveerder bij Bellard-Crighton, Bestuurslid metaalbewerker, syndicaal afgevaardigde lid van de ondernemingsraad lid van comité veiligheid en gezondheid. Bestuurslid R.S.P. afd. Stene.

5. **MEYER René** Architect, onderling in administratieve aangelegenheden, een jonge dynamische kracht, vertegenwoordiger der nieuwverkoerswijk, die reeds zijn prestatie aflegde in organisatie.

6. **VANHOUTTE Emiel** Bediende bij het algemeen Belgisch Vakverbond, de noeste syndicale strijder, bij iedereen gekend voor zijn eerlijkheid en strijdzaam.

7. **DAGHELET Gerard** Bediende bij de Wagons-Lits, lid van de ondernemingsraad lid van de instelling, bestuurslid van het Syndicaat der Bedienden, een jonge kracht die de gemeenteproblemen kent, opgegroeid is in de strijd voor meer welstand bij de minderbedienden. Een ondernemer!

8. **HAERINCK Oscar** Werkman, een die aan den lijve ondervonden heeft wat de sociale zekerheid betekent, een strijder voor recht en welstand.

9. **CATRYSE Florimond** Paswerker bij de Wagons-Lits, bestuurslid van de Ziekenbond liss. Meyson, verdediger der verkeersbelangen.

10. **GERMEYS Ernest** Draaijer bij de spoorwagenaanleg, voorzitter van de Algemeene Centrale der Openbare Diensten, sector Spoor, Oostende, en van de Belgische A.C.O.D. Een verstandig man met ondervinding van organisatorisch werk, gevormd in de syndicale strijd.

11. **VANNECKE Roland** Bediende bij de spoorwagenaanleg, onze inneste kandidaat, geproven uit een werkersmilieu kent hij de noden der arbeidersklasse. Een actief element, bestuurslid der R.S.P. afdeling Stene. Vertegenwoordiger van de nieuw wijk Giststeenweg.

**Op 12 oktober
e.k. stemmen alle
inwoners van
STENE voor de
SOCIALISTEN
onder nr**

De socialisten kwamen opnieuw op onder leiding van Rachel Daghelet-Magerman die al sedert 1932 in de gemeenteraad zetelde. De liberalen waagden voor de eerste maal na de oorlog als partij hun kans. Lijsttrekker was Albert Van Dooren die nota bene zijn propaganda in het landelijke Stene in de twee nationale talen voerde!

De uittredende burgemeester Defever stond op de vierde plaats en behaalde 301 voorkeurstemmen of 49 stemmen meer dan lijsttrekker Boels. Stemmenkampioen was evenwel Schepen Dewitte met 401 stemmen. De lijst Volksbelangen scoorde met 1436 stemmen. De socialisten kregen 1.195 kiezers achter zich en de liberalen 607.

De Volksbelangen hadden 6 verkozenen: de heren Boels, Vandamme, Defever, Arnout, Dewitte en Stengée. De socialisten hadden 4 mandatarissen: Mevrouw Daghelet-Magerman, en de heren Meyer, Huisseune en Makelberge. De liberalen sleepten een zetel in de wacht voor Van Dooren en hadden een paar tientallen stemmen tekort voor een tweede zetel.

Prompt stelde Pieter Defever die, niettegenstaande een lastercampagne tegen hem, kennelijk nog op de volksgunst kon rekenen, zich opnieuw kandidaat als burgemeester. Maar dat was buiten de oppositie gerekend. Er werd door de "verliezers" beroep aangetekend bij de Bestendige Deputatie, maar de klachten werden verworpen als hetzij onontvankelijk hetzij als ongegrond. En de definitieve uitslag werd slechts op 19 juni 1953 goedgekeurd door de Raad van State.

Volgens De Zeewacht is de gemeenteraad van Stene gedurende 10 maanden niet bijeengekomen. Vandaag is dat ondenkbaar want decretaal moet de gemeenteraad in principe 10 maal bijeenkomen per jaar... Tijdens de eerste zitting na de verkiezingen van oktober 1952, namelijk op 9 september 1953, legden de verkozen raadsleden de eed af in handen van uittredend burgemeester Defever.

Deze laatste legde de eed af in handen van uittredend eerste schepen Boels. Volgens De Zeewacht van 11 september 1953 verliet burgemeester Defever onmiddellijk na de eedaflegging de zitting.

Tot eerste schepen werd verkozen Maurits Dewitte ,zelfstandige, en tot tweede schepen Albert Arnout , verbondsecretaris van de CM . De Volksbelangen hadden intussen Jozef Boels voorgedragen als burgemeester . Vooral voor raadslid Henri Stengée was dit een delicate zaak omdat Pieter Defever zijn dooppeter was. Omdat Boels (59 jaar) voorgedragen werd door de grootste fractie werd hij door Minister van Binnenlandse Zaken L. Moyersoen benoemd. Het benoemingsbesluit zou op 15 oktober in het Belgisch Staatsblad verschijnen.

Harde oppositie en monsterverbond

Schepen Dewitte behield de bevoegdheden van openbare werken. Hij wist van Minister O. Behogne (1950 – 1954 : CVP/PSC) de nodige staatstoelagen los te krijgen voor de vernieuwing van de Nieuwe Koerswijk en in maart 1954 werd reeds met de werken begonnen : riolering en wegebouw, voetpaden en beplanting .

In 1954 werd aldaar een pompstation gebouwd en in augustus 1956 spuitte het water voor het eerst te Stene uit elk kraantje in elk huis. In hetzelfde jaar kwam er een nieuwe brug over het Provinciegeleed aan de H.Hartsschool te Stene-Dorp en aan de Koebrug op de grens met Zandvoorde, terwijl onwelriekende beken werden ingebuisd.

Toen de paarse regering o.l.v. de socialist Achilles Van Acker aan het bewind kwam (1954 – 1958), verhardde de oppositie in Stene zijn houding tegen het Schepencollege. Er moest nu echt gebedeld worden in Brussel. De liberaal Van Dooren slaagde erin dossiers tegen de houden bij Ministers - partijgenoten . Hij beschouwde zich als de leider van de “sabotagemeerderheid”.

Meer dan 200 (ongegronde)klachten werden tegen het Schepencollege ingediend bij de gouverneur en bij de Minister van Binnenlandse Zaken Piet Vermeylen. In het gemeentehuis werden woelige zittingen van de gemeenteraad gehouden. Vooral de socialist Huisseune en de liberaal Van Dooren lieten zich opmerken in het anders rustige Stene.

Socialisten en liberalen, die tijdens de kiescampagne, niet nalieten Pieter Defever in een slecht daglicht te stellen, omarmden nu hem en vormden soms bij de stemmingen een alternatieve meerderheid. De kiezer , die de stilstand in het bestuur moest ondergaan, begreep er niets meer van.

Halverwege de legislatuur was nog niet eens de helft van de verkiezingsbeloften gerealiseerd. Werken aan wegebouw moesten worden uitgesteld .De beloofde speelruimtes voor de jeugd kwamen er niet. Schepen van Financiën en Onderwijs, Albert Arnout, had alle moeite van de wereld om een sluitende begroting in te dienen, want de oppositie , samen met de nu onafhankelijke Pieter Defever , stemde elke verhoging van de noodzakelijke belastingen weg.

Intussen woedde over heel het land de Schoolstrijd. Minister van Onderwijs Leo Collard had de subsidies aan het vrij katholiek onderwijs met een derde herleid.

De gemeenten mochten wel nog vrije katholieke scholen “aannemen” en deze zogenaamde “aangenomen “ scholen subsidiëren, wat hun werkingskosten betreft. Een nieuw Koninklijk Besluit van 26 februari 1956 legde het minimum aantal leerlingen vast dat een instelling en klas moesten hebben om door de staat gesubsidieerd te worden en de nieuwe manier waarop de subsidies werden berekend.

Stene had twee vrije aangenomen scholen: de H.Hartschool op Stene-Dorp en de Sint-Lodewijkschool op de Konterdam. In Stene werden de gemeentelijke subsidies door de feitelijke linkse meerderheid eerst drastisch ingeperkt en zelfs na een jaar zo goed als afgeschaft.

Volgens een pamflet van Volksbelangen werd gemiddeld per leerling en per jaar in het officieel gemeentelijk onderwijs 3.670 frank uitgegeven, terwijl slechts 333 frank per leerling in het vrij aangenomen onderwijs werd toegekend, en dat voor slechts een jaar. De betrokken ouders voelden het zeker in hun geldbeugel.

Vooraf de – volgens sommigen rabiate - liberaal Van Dooren speelde het zeer hard en uitdagend, zodanig dat hij bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen zijn lijsttrekkersplaats verloor en deze moest afstaan aan Mevrouw Jeanne Pauwelyn die meer gematigd was en uitdrukkelijk godsdienstvrijheid en verdraagzaamheid in haar programma opnam.

Het was een feit dat toen ook bij socialisten en liberalen de grote meerderheid der ouders hun kinderen naar vrije scholen in Stene stuurden.

Van vrije schoolkeuze op de gemeente was er trouwens nauwelijks sprake: ouders op de Konterdam die hun kinderen naar een officiële school wilden sturen, kozen voor de (afgelegen) stadsschool E. Van Glabbeke op de Meiboom, in het bosje. (Pas beginjaren zestig werd de Rijkslagere school aan de Steense Dijk opgericht: zie verder).

-/-

Licht aangepaste tekst van het artikel dat verscheen in het tijdschrift van "De Plate" van februari 2019 van de Koninklijke Oostendse Heem-en Geschiedkundige Kring De Plate.

In Memoriam Maurits SANDERS

Maurits Sanders werd geboren te Stene op 27 juli 1948 en overleed te Oostende op 1 februari 2020

Zowel hij als zijn vader Odiel, hebben levenslang op Stene in de boerderij "SANDERS HOEVE" gewoond en gewerkt.

Onlangs waren zij vertrokken naar Schore om de boerenstiel verder te zetten.

Aan de echtgenote, kinderen en familie onze blijken van deelneming.

Sanders hoeve 2010 - © Daniel Deschacht

In Memoriam Alfons Massenhove

Op 11 februari 2020 overleed in Oostende **Alfons** (Alphonse) **Massenhove**. Hij werd in Stene geboren op 10 december 1930. Weduwnaar van Hilde Fremaut

Samen met zijn echtgenote Hilde Fremaut hield Alphonse op de Konterdam boek- en papierhandel "Sneeuwwitje" open, Zandvoordestraat 58. Deze zaak nam het echtpaar over in 1954. Toen werd er nog van alles verkocht als boeken, lingerie, wijnen..... Alfons verzorgde ook nog een krantenronde, deed reportages en fotografeerde voor kranten o.a. voor De Zeewacht. Hij was lange tijd kapelmeester van de Bredense Koninklijke Harmonie Sint-Cecilia en speelde zelf ook nog klarinet en saxofoon.

Recent verscheen er nog een fotoboekje met mooie afbeeldingen van de wijk "Conterdam" op Stene en van Oostende getiteld: "Massenhove, Alphonse Joseph Robert. Fotograaf te Oostende, Stene-Conterdam". Het boekje in zwart-wit werd samengesteld door Georges Hiltrop met foto's uit het private archief van Alphonse. Het boekje is 60 bladzijden dik.

Aan de kinderen, kleinkinderen en familie onze blijken van deelneming.

Alfons Massenhove met zijn echtgenote en dochter in hun boeken- en krantenwinkel "Sneeuwwitje" op de Konterdam, Zandvoordestraat. © Johan Vergaerde

Stenenaars die ons ontvielen

De heemkring kreeg bericht dat volgende Stenenaars ons zijn ontvallen.

Robert BRACKX geboren te Stene op 11 mei 1932 en overleden op 18 jan 2020. Robert is de vader van Carla Brackx die op de Hoge Barriere, Torhoutsesteenweg een handel in ijzerwaren uitbaat.

In 1965 nam Robert Brackx de handelszaak "Café Willem Tell of het café bij de kinders Brackx" over van zijn vader Oscar. Hij breidde ze verder uit met ijzerwaren en huishoudgerief. De echtgenote van Robert, Dora Delos hield zich vooral bezig met de bediening van de klanten. Op 1 juli 1989 volgde Carla haar ouders op.

Georges VERKOUILLE, geboren te Stene op 8 januari 1932 en overleden op 21 januari 2020.

Irène VANBLAERE, geboren te Stene op 15 november 1927 en overleden op 26 januari 2020.

Aan de familie onze blijken van innige deelneming

De volgende bedrijven en verenigingen steunen onze heemkring

GEBOORTE - HUWELIJK - JUBILEUM - FEEST

**AL GEDACHT
AAN EEN LEUKE
KAART?**

dumon
PRINT

Torhoutsesteenweg 482 | 8400 Oostende
059 804 918 | oostende@dumonprint.be

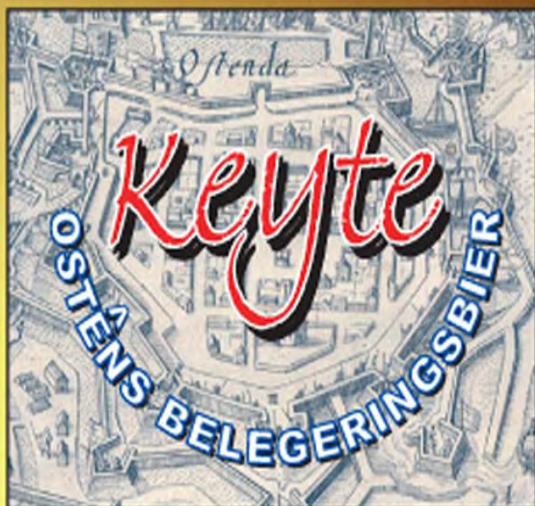

Praatcafé

't Steentje

Steensedijk 92
8400 Oostende

 0472 348543

Brouwerij Strubbe

Markt 1

8480 Ichtegem

Tel: 051 58 81 16

Fax: 051 58 24 46

info@brouwerij-strubbe.be

Rouwcentrum Jim RAES

Uitvaartzorg voor mensen...
door mensen...

Slachtersstraat 23 - Oostende

tel: 059 / 330 007

gsm: 0474 / 205 600

Tuinplanning Seys
ontwerp, aanleg & onderhoud

Reno Seys
Tuin- & Landschapsarchitect

Zandvoordeschorredijkstraat 44
8400 Oostende
059/70.13.26

info@tuinplanningseys.be
WWW.TUINPLANNINGSEYS.BE

Met de huifkar door de Schorre. Er zijn
verschillende route mogelijkheden:
krekroute; kidsroute; molenroute;
permekroute.

De huifwagen is ook toegankelijk voor
rolstoelgebruikers (tot 4 per rit)

Info bij:

Peter Pollentier

0486/10.55.34

www.tripelzwart.be

info@tripelzwart.be

Sassy's pizza en pastabar
vegie -en vegan vriendelijk
different & delicious !!!

**Keuken open van 12u tot 14u
en van 18u tot 22u .**

**open van dinsdag ~~AVOND~~ tot zondagavond
rustdag :maandag**

Steensedijk 23 8400 Oostende- Stene

ook om mee te nemen

0475/308356

sassys1@msn.com

bel en bestel

059/326 104

Saskia Cardon

www.sassys.be

btw BE0781283243 HR 0060665

Belfius : BE90 0683 3936 7432

BRÔS **CARRÉ**
B A R B I E R **C O I F F U R E**

Bistro
De Lisse

Geert & Betty Vynck-Vanhoutte

Stenedorpstraat 27 - 8400 Oostende

Tel 059/80 08 82 - Gsm 0478/97 88 70

www.bistrodelisse.be

gesloten op maandag en woensdag

BTW BE-0506.787.188

